

Literaire thriller

SOPHIE
HANNAH
Ondraaglijk

Hij zei dat hij een moordenaar was.
De waarheid was erger.

Eveneens van Sophie Hannah:

Kleine meid

Gevarenzone

Moederziel

De andere helft leeft

De lege kamer

Verborgene gebreken

Brandschoon

Een duister koor

SOPHIE HANNAH

Ondraaglijk

De Fontein

Eerste druk september 2014

Oorspronkelijke titel *The Carrier*

First published in Great Britain in 2013 by Hodder & Stoughton, an Hachette UK company

Copyright © 2013 by Sophie Hannah

The right of Sophie Hannah to be identified as the author of this work has been asserted by her in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988

Copyright © 2014 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Vertaling Anna Livestro

Omslagontwerp De Weijer Design

Omslagillustratie © Arsis/Imagedock

Opmaak binnenwerk ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 325 1448 8

ISBN e-book 978 90 325 1449 5

NUR 305

www.uitgeverijdefontein.nl

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen berust op puur toeval.

Fragment gedicht C.H. Sisson, © The Estate of C.H. Sisson, met toestemming van Carcanet Press Ltd. Gedicht 'Unscheduled Stop' van Adam Johnson, © The Estate of Adam Johnson, met toestemming van Carcanet Press Ltd. Fragment 'Sonnet' uit *The Jupiter Collisions* van Lachlan Mackinnon, © Lachlan Mackinnon, met toestemming van Faber and Faber Ltd. Fragment 'The Somelier and Some Liar' uit *Small Talk* van Nic Aubury, © Nic Aubury, met toestemming van Nasty Little Press. Fragment 'Kings' uit *Collected Poems* van Elizabeth Jennings, © Elizabeth Jennings, met toestemming van Carcanet Press Ltd. Fragment 'Boys at Twilight: Poems 1990-1995' van Glyn Maxwell, © Glynn Maxwell, met toestemming van Bloodaxe Books. Dichtregels 'i carry your heart with me (i carry it in my heart)' uit *Selected Poems 1923-1958* van E.E. Cummings, uitgegeven door Faber and Faber Ltd. Vertaling alle dichtregels: Anna Livestro.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

**PRODUCTIE: 1431B/SK – TRANSCRIPT VAN HANDGESCHREVEN BRIEF
VAN KERRY JOSE AAN FRANCINE BREARY D.D. 14 DECEMBER 2010**

Waarom ben je er nog, Francine?

Ik heb altijd gedacht dat mensen zichzelf dood kunnen wensen. Als ons brein in staat is ons precies één minuut voordat de wekker gaat te wekken, moet het toch ook in staat zijn om ons te laten stoppen met ademen. En is de verbinding tussen het brein en onze ademhaling niet veel sterker dat die tussen ons brein en het nachtkastje? Een brein dat geen tegenspraak duldt en dat een hart smeekt ermee op te houden – zo'n hart is kansloos. Tenminste, dat dacht ik dus altijd.

Ik begrijp trouwens niet dat jij wilt blijven. Bovendien: zelfs al wil je dat, je hebt het niet lang meer zelf in de hand. Iemand zal je vermoorden. Binnenkort. Elke dag zie ik een andere dader voor me. Ik heb geen behoefte om te proberen hem tegen te houden, alleen om het jou te vertellen. Het lijkt me naar iedereen toe fair om jou de kans te geven zelf te verdwijnen naar een plek waar je buiten bereik bent.

Oké, ik geef toe: ik probeer jou de dood in te praten omdat ik bang ben dat je weer beter wordt. Hoe kan het dat het onmogelijke mogelijk lijkt? Dan ben ik dus nog steeds bang voor je.

Tim niet. Weet je wat die me ooit, jaren geleden, vroeg? Ik zat met hem in jouw keuken aan Heron Close. Die witte servetringen die me altijd deden denken aan een nekbrace lagen op tafel. Je had ze uit de la gehaald, met de bruine servetten met eendjes langs de rand, en je had ze zonder iets te zeggen neergesmeten. Tim moest de rest doen, wat hij er verder ook van vond dat je een servet in een ring stopt om hem er een kwartier later weer uit te trekken. Dan was naar de Chinees en jij was naar het andere eind van

de tuin gebeend om daar te gaan zitten pruilen. Tim had iets gezonds en taugéachtigs besteld, ook al wist iedereen dat hij dat haatte, en jij beschuldigde hem ervan dat hij dat om de verkeerde reden had gekozen: om jou een plezier te doen. Ik weet nog dat ik mijn tranen probeerde te verbijten toen ik de tafel dekte, nadat ik de bos bestek onhandig uit zijn handen had gegrist. Ik kon niets doen om hem uit jouw klauwen te redden, maar ik kon hem op zijn minst de moeite besparen van het neerleggen van de messen en vorken, en dat wilde ik per se doen. In die tijd liet Tim ons alleen kleine dingen voor hem doen, dus dat deden Dan en ik, zo veel mogelijk, en we legden er zo veel mogelijk moeite en zorgzaamheid in. En toch kon ik die vervloekte servetringen niet aanraken.

Toen ik er zeker van was dat ik niet zou gaan huilen, keerde ik me om en zag een vertrouwde blik op Tims gezicht. De blik die betekent: er is iets wat je moet weten maar ik wil het niet zeggen, dus in plaats daarvan breng ik je in opperste verwarring. Je kunt je die blik pas voorstellen als je hem hebt gezien, en ik weet zeker dat jij hem nog nooit hebt gezien. Tim was nog geen week met jou getrouwd of hij staakte zijn pogingen om met je te communiceren. ‘Wat is er?’ vroeg ik hem.

‘Je verbaast me, Kerry,’ zei hij. Het was de bedoeling dat ik de gespeelde achterdocht in zijn stem zou horen. Ik wist dat hij me nergens van verdacht en vermoedde dat hij een gecamoufleerde manier zocht om over zichzelf te praten, zoals hij zo vaak deed. Ik vroeg wat hem precies verbaasde en hij zei heel hard, alsof hij tegen rijen publiek in een grote zaal sprak: ‘Stel, Francine is dood.’ Vier woorden die onmiddellijk een pijnlijk verlangen in mijn borst plantten. Ik wilde zo graag dat jij er niet meer zou zijn, Francine, maar we zaten met je opgescheept. Voor je hersenbloeding dacht ik altijd dat je waarschijnlijk honderdvijfentwintig zou worden.

‘Zou je dan nog steeds bang voor haar zijn?’ vroeg Tim. Als je hem niet goed kende, zou je denken dat hij me plaagde en dat hij daar lol in had. ‘Ik geloof het wel. Zelfs als zij dood was en nooit meer terugkwam.’

‘Je zegt het alsof er een alternatief is,’ merkte ik op. ‘Doodgaan en terugkomen.’

‘Zou je in gedachten haar stem nog horen, en alle dingen die ze zou zeggen als ze nog leefde? Zou je meer van haar bevrijd zijn dan nu? Als ze je niet kon zien, zou je je dan voorstellen dat ze ergens anders naar je zou zitten kijken?’

‘Doe niet zo idioot, Tim,’ zei ik. ‘Ik ken niemand die zo weinig bijgelovig is als jij.’

‘Maar we hebben het over jou,’ zei hij op volmaakt onschuldige toon, om weer de aandacht op zijn act te vestigen.

‘Nee. Ik zou niet bang zijn voor iemand die dood was.’

‘Als je dan nog steeds even bang voor haar zou zijn, schiet je er niets mee op om haar te vermoorden,’ vervolgde Tim alsof ik niets gezegd had. ‘Behalve dat je waarschijnlijk in de gevangenis komt.’ Hij pakte vier wijnglazen met stelen van dik, groen glas uit een kast. Daar had ik ook altijd al een hekel aan, omdat het leek of er slijm op de bodem van je glas zat.

‘Ik heb nooit begrepen wat er zo interessant aan is om te speculeren over het verschil tussen moordenaars en de rest van de mensheid.’ Tim haalde een fles witte wijn uit de koelkast. ‘Wat maakt het uit waardoor de een bereid en in staat is om te moorden en een ander niet? Het lijkt me duidelijk waardoor dat komt: de mate waarin je lijdt en waar je staat op het spectrum moed-lafheid. Meer niet. Het enige verschil dat wel het onderzoeken waard is, is het verschil tussen degenen onder ons van wie de aanwezigheid op de wereld, hoe saai of chaotisch ook, anderen niet alle levenslust ontnemt, en degenen van wie je dat niet kunt zeggen, hoe aardig we ook willen zijn. Elk moordslachtoffer is iemand die bij ten minste één ander mens een doodswens losmaakte. En dan moeten we zogenaamd medelijden hebben als ze op tragische wijze aan hun eind komen.’ Hij maakte een honend geluid.

Ik moest lachen om zijn krankzinnige gedachtegang maar voelde me meteen schuldig omdat ik erin getrapt was. Tim kan me vooral goed opvrolijken als hij voor zichzelf geen hoop of troost ziet. Ik moet me dan beter voelen en net doen alsof hij hetzelfde emotionele pad aflegt. ‘Dus je zegt in feite dat alle moordslachtoffers er zelf om gevraagd hebben?’ Ik hapte grif. Als hij ergens over wil discussiëren, hoe belachelijk het onderwerp ook is, dan ga ik met hem in debat tot hij het zat is. Het is een van de talloze vormen die liefde kan aannemen. Niet dat jij dat zou begrijpen.

‘Je gaat er ten onrechte van uit dat het slachtoffer van een moord altijd degene is die vermoord wordt, en niet de moordenaar.’ Tim schonk zich een glas wijn in. Mij bood hij er geen aan. ‘Iemand het leven zo zuur maken dat hij bereid is zijn vrijheid op het spel te zetten en wat er nog over is van zijn menselijkheid op te offeren om jou om te leggen, zou in feite als een veel ernstiger misdrijf moeten worden beschouwd dan een eind aan iemands leven maken met een pistool of een zwaar voorwerp.’

Met ‘zuur maken’ bedoelde hij ‘pijn doen’. ‘Jij bent bevooroordeeld,’ zei ik. Ik wist dat Dan elk moment kon terugkomen met het eten en ik wilde iets directers zeggen dan ik normaal zou durven. Ik bedacht dat Tim, door dit wonderlijke gesprek te beginnen, mij daar stilzwijgend toestemming voor had gegeven. ‘Als jij Francine ziet als iemand die je de levenslust ontnemt, en als de enige reden waarom je haar nog niet hebt vermoord, is dat je nog banger voor haar zou zijn als ze dood was...’ zei ik.

‘Hoe kom je daarbij?’ Tim grijnsde. ‘Hoor je soms weer stemmen in je hoofd?’ We begrepen allebei waarom hij glimlachte: ik had zijn boodschap gehoord en in mijn oren geknoopt. Hij wist dat ik zijn geheim zou bewaren. Ik kende Tim al jaren voor ik doorhad dat hij helemaal niet wilde dat er iets veranderde. Het enige wat hij wilde was deze belangrijke informatie onderbrengen bij iemand die hij kon vertrouwen.

‘Het is een stuk gemakkelijker dan je denkt om bij haar weg te gaan,’ zei ik tegen hem, want ik snakke wel naar verandering – een enorme, on-

omkeerbare verandering – meer dan genoeg voor ons allebei. ‘Je hoeft de confrontatie niet aan te gaan. Je hoeft niet tegen haar te zeggen dat je weggaat, en je hoeft daarna ook geen contact meer met haar te hebben. Dan en ik kunnen je helpen. Laat Francine dit huis houden. Kom bij ons wonen.’

‘Je kunt me niet helpen,’ zei Tim stellig. Hij zweeg zo lang dat ik het begreep – of verkeerd begreep, want dat zou hij zeggen als ik er een punt van zou maken – en zei toen: ‘Ik heb namelijk geen hulp nodig. Het gaat best.’

Ik hoorde hem gisteren tegen jou praten, Francine. Hij woog zijn woorden niet op een goudschaaltje, en probeerde niet een paar zinnen vooruit te denken in het gesprek. Hij was gewoon aan het praten, en hij vertelde je nog een verhaal over Gaby. Het ging natuurlijk weer over een luchthaven. Het lijkt wel of Gaby op luchthavens woont, als ze niet ergens in de lucht hangt. Ik snap niet dat ze dat volhoudt – ik zou er knettergek van worden. Dit verhaal ging over die keer dat de scanner op Madrid-Barajas een van haar schoenen opvat en Tim genoot ervan het te vertellen. Het klonk alsof hij zomaar zei wat in hem opkwam, zonder zelfcensuur. Niets gezochts, geen greintje toneelspel. Hoogst on-Timachtig. Terwijl ik hem afluisterde drong het tot me door dat hij allang niet meer bang is. Maar wat ik niet begrijp is dit: betekent dat dat hij jou zal vermoorden, of dat hij wil dat je eeuwig blijft leven?

1

Donderdag 10 maart 2011

De jonge vrouw naast me is erger over haar toeren dan ik. Niet alleen erger dan ik; ze is het meest over haar toeren van alle mensen op de luchthaven bij elkaar, en dat zullen we weten ook. Achter me zitten mensen te mopperen, en ze zeggen: ‘Ach nee, hè?’ Maar niemand huilt of trilt van woede, behalve dit meisje. Ze is in staat om de Fly4You-medewerker fel toe te spreken en tegelijkertijd overvloedig te huilen. Ik ben onder de indruk van het feit dat ze haar tirade kennelijk niet hoeft te onderbreken, geen enkele keer, om ongecontroleerd naar adem te snakken, zoals snikkende mensen dat meestal doen. Bovendien lijkt ze, in tegenstelling tot normale mensen, niet het verschil te kennen tussen reisvertraging en een sterfgeval.

Ik heb geen medelijden met haar. Als ze minder extreem zou reageren was dat misschien anders. Mijn medelijden schenk ik alleen aan mensen die volhouden dat er helemaal niets aan de hand is terwijl hun organen met grote snelheid door een vleesetende parasiet worden aangevreten. Dat siert me waarschijnlijk niet.

Zelf ben ik helemaal niet boos. Als ik vanavond niet naar huis kan, kom ik er morgen wel. Dat is snel genoeg.

‘Geef antwoord!’ gilt het meisje tegen de arme, vriendelijke Duitser die de pech heeft om vandaag bij boardinggate B56 te moeten staan. ‘Waar is dat vliegtuig dan *nu*? Staat het hier nog? Of staat het daar?’ Ze wijst naar de harmonicawanden van de tijdelijke lucht-

brug achter hem, waar we allemaal graag door zouden willen lopen naar ons vliegtuig aan de andere kant. ‘Hij staat daar, hè?’ zegt ze op hoge toon. Haar gezicht is rimpelvrij, smetteloos en vreemd plat; een valse lappenpop. Ze lijkt een jaar of achttien, als ze al zo oud is. ‘Moet je horen, *vriend*, wij zijn hier met honderden mensen en jij bent maar in je eentje. We duwen je zo opzij en dan gaan we allemaal aan boord, een hele horde boze Britten, en dan weigeren we om uit het vliegtuig te stappen tot iemand ons naar huis vliegt! Als ik jou was zou ik maar niet ingaan tegen een horde boze Britten!’ Ze trekt haar zwartleren jasje uit alsof ze zich opmaakt voor een partijtje knokken. Het woord *FATHER* is met grote blauwe hoofdletters in haar linkerbovenarm getatoeëerd. Ze draagt een strakke zwarte spijkerbroek, een kogelriem en een hele partij bandjes over haar schouders van een witte beha, een roze hemdje en een rood, mouwloos topje.

‘Het vliegtuig wordt omgeleid via Keulen,’ legt de Duitse man van Fly4You haar voor de derde keer geduldig uit. Op zijn bordeauxrode uniform is een badge gespeld met zijn naam erop: Bodo Neudorf. Zelf zou ik het moeilijk vinden om iemand die Bodo heet de huid vol te schelden, hoewel ik niet denk dat andere mensen zulke scrupules hebben. ‘De weersomstandigheden zijn te gevaarlijk,’ zegt hij. ‘Ik kan niets voor u doen. Het spijt me.’ Een beroep op haar rede. Als ik in zijn schoenen stond zou ik waarschijnlijk dezelfde tactiek proberen – niet omdat die werkt, maar omdat als je een redelijk denkend mens bent en je je vaak als zodanig opstelt, je waarschijnlijk voorstander bent van de ratio en het nut daarvan te hoog inschat. Zelfs als je te maken hebt met iemand die liever onschuldige mensen ervan beschuldigd dat ze vliegtuigen voor haar verstoopt houden.

‘Jij zegt steeds maar dat het *wordt* omgeleid! Dat betekent dus dat jullie het vliegtuig nog nergens naartoe hebben gestuurd.’ Ze veegt haar natte wangen af – het is zo’n fel gebaar dat het net lijkt of ze zichzelf in het gezicht slaat – en dan draait ze zich met een ruk om, om de menigte achter ons toe te spreken. ‘Hij heeft het vliegtuig nog helemaal niet weggestuurd,’ zegt ze. De trillingen in haar woedende

stem winnen de geluidsstrijd bij boardinggate B56 en smoren het voortdurende elektronische gepingel dat voorafgaat aan berichten dat de gates voor andere vluchten opengaan. ‘Dat kan toch helemaal niet? Vijf minuten geleden zaten we hier nog allemaal klaar om te boarden. Zo snel kun je een vliegtuig niet wegsturen! Ik vind dat we het niet moeten pikken. Wij zijn hier, het toestel moet hier ook nog zijn, en we willen allemaal naar huis. Wat kan ons dat rotweer schelen! Wie is het met me eens?’

Ik zou me graag willen omdraaien om te zien of de rest, gênant genoeg, haar onewomanshow even boeiend vindt als ik, maar ik wil niet dat onze mede-niet-passagiers denken dat zij en ik bij elkaar horen omdat we toevallig naast elkaar staan. Ik laat liever duidelijk blijken dat ik niets met haar te maken heb. Ik schenk Bodo Neudorf een bemoedigende glimlach. Die beantwoordt hij met een ingehouden lachje, alsof hij wil zeggen: ‘Ik waardeer dit blijk van steun, maar als u denkt dat u iets kunt doen om de aanwezigheid van dat monsterlijke wezen naast u te compenseren, dan vergist u zich deerslijk.’

Gelukkig lijkt Bodo niet erg onder de indruk van haar dreigementen. Hij heeft waarschijnlijk al gezien dat veel van de mensen die op vlucht 1221 geboekt staan keurige koormeisjes zijn, tussen de acht en twaalf jaar oud. Ze hebben hun toga’s nog aan van het concert in Dortmund, eerder vandaag. Dat weet ik, omdat hun koormeester en vijf of zes ouders terwijl we zaten te wachten tot we konden boarden het vol trots hadden over dat de meisjes een of ander lied getiteld ‘Angeli Archangeli’ zo mooi hadden gezongen. Het lijkt me niet het slag mensen dat als een briesende horde een Duitse luchthaven-employé tegen de grond zal slaan of dat erop staat hun getalenteerde kroost bloot te stellen aan een gevaarlijke storm, omdat ze zo graag op de geplande tijd thuis willen zijn.

Bodo pakt een klein zwart apparaatje op dat met een opgekruld zwart snoer aan de gate vastzit en begint erin te spreken, nadat hij op een knopje heeft gedrukt dat het ping-geluid veroorzaakt dat aan alle luchthavencommunicatie vooraf moet gaan. ‘Dit is een bericht voor alle passagiers van vlucht 1221 naar Combingham, Engeland.

Uw vlucht wordt omgeleid via de luchthaven Keulen en zal van daar vertrekken. Begeeft u zich alstublieft naar de bagageruimte om uw bagage af te halen, en wacht buiten de vertrekhal op verdere instructies. Wij zullen proberen bussen in te zetten voor het vervoer naar de luchthaven van Keulen. Begeeft u zich alstublieft zo snel mogelijk naar het verzamelpunt buiten de vertrekhal.'

Rechts van me zegt een chic geklede dame met tomaatrood haar en een Amerikaans accent: 'We hoeven ons niet te haasten, mensen. Dit zijn hypothetische bussen: die rijden nooit zo hard.'

'Hoelang is het rijden van hier naar Keulen?' roept een man.

'Ik heb nog geen gegevens over de planning van de bussen,' roept Bodo Neudorf om. Zijn stem gaat op in een aanzwellende golf van gekreun.

Ik ben blij dat ik niet langs de bagageband hoef. Ik word al moe bij de gedachte aan al die mensen die daarheen moeten om de koffers die ze net, na eindeloos in een zigzaggende rij langs een afzetting van touw te schuifelen, hebben ingeleverd. Het is acht uur 's avonds. Ik had eigenlijk om halfnegen Engelse tijd moeten landen, om vervolgens naar huis te rijden en met een koel glas muskaat in een warm bad met veel schuim te zakken. Ik ben vanochtend om vijf uur opgestaan om de 0700 van Combingham naar Düsseldorf te pakken. Ik ben geen ochtendmens en ik haat elke dag waarop ik voor zeven uur mijn bed uit moet; deze dag duurt mij al veel te lang.

'Dat meen je niet!' schreeuwt de gestoorde lappenpop. 'Wat ben jij nou voor een randdebiel?' Als Bodo soms dacht dat hij, door zijn stem elektronisch te versterken en te beschermen, zijn wraakgodin het gehoorzame zwijgen kon opleggen, had hij dat goed mis. 'Ik ben absoluut niet van plan mijn koffers op te halen!'

Een magere, kale man in een grijs pak stapt naar voren en zegt: 'In dat geval moet je zonder je koffer naar huis. En alles wat daarin zit.' Ik juich inwendig. Vlucht 1221 heeft zijn eerste stille held. Hij heeft een krant onder zijn arm gevouwen en grijpt het hoekje met zijn andere hand, want hij verwacht represailles.

'Bemoei je er niet mee!' tettert de lappenpop in zijn gezicht.

‘Denk je soms dat je beter bent dan ik? Ik heb niet eens een koffer, dus!’ Ze richt haar aandacht weer op Bodo. ‘Ben je nou echt van plan om al onze bagage weer uit dat vliegtuig te halen? Waar slaat dat op? Dat is gewoon... het spijt me van het vloeken, maar dat is dus echt van de pot gerukt!’

‘Of,’ hoor ik mezelf tegen haar zeggen, want ik kan die kale held niet in de kou laten staan en verder schiet niemand hem te hulp, ‘jij bent hier de randdebiel. Als je geen koffer hebt ingecheckt, hoeft je hem uiteraard niet op te halen.’

Ze gaapt me aan. De tranen stromen nog steeds over haar gezicht.

‘Bovendien, als het toestel hier nu stond en veilig naar Keulen kon vliegen, zaten wij natuurlijk aan boord, of niet soms?’ zeg ik. ‘En misschien vlogen we dan zelfs wel naar huis, want dat zouden we allemaal het liefst willen.’ *Shit*. Waarom moest ik zo nodig mijn mond openen? Dat is mijn taak helemaal niet, het is niet eens Bodo Neudorfs taak om haar verkeerde redenering recht te zetten. De kale man is weggelopen met zijn krant en laat het mij in mijn eentje opknappen. *Ondankbare zak*. ‘Ons vliegtuig kan vanwege het weer niet in Düsseldorf landen,’ vervolg ik mijn missie om vrede te stichten en begrip te kweken. ‘Het vliegtuig is hier nooit geweest, het is hier nu ook niet, en je koffer, als je er eentje had gehad, zou ook niet aan boord van het toestel zijn, en hoeft er dus ook niet van afgehaald te worden. Het vliegtuig is daar ergens in de lucht.’ Ik wijs omhoog. ‘Het was op weg naar Düsseldorf, het heeft koers gewijzigd en vliegt nu richting Keulen.’

‘Niet waar,’ zegt ze onzeker en monstert me met een geschokt soort walging alsof ze het weerzinwekkend vindt iets tegen mij te moeten zeggen. ‘Dat klopt niet. We zitten hier toch allemaal?’ Ze zwaait met haar arm naar de stoeltjes van oranje plastic op de rijen zwart metalen balken. ‘Er stond dat we naar de gate moesten gaan. Dat zeggen ze alleen als het toestel klaar is voor het boarden.’

‘Dat klopt normaal gesproken, maar vanavond niet,’ zeg ik kortaf. Ik kan de radertjes bijna zien draaien achter haar ogen, en hoe ze hun best moeten doen om de machinerie te laten werken. ‘Toen ze

ons de opdracht gaven naar de gate te komen, hoopten ze nog dat het vliegtuig Düsseldorf zou halen. Vlak nadat we hier allemaal aankwamen, realiseerden ze zich dat het niet zou lukken.' Ik kijk even naar Bodo Neudorf, die half knikt en half zijn schouders ophaalt. Laat hij mij het voortouw nemen? Belachelijk. Hij hoort meer te weten over wat er achter de schermen speelt bij Fly4You dan ik.

Het boze huilmeisje wendt haar blik af en schudt haar hoofd. Ik hoor haar in stilte honen: 'Als jij dat wilt geloven, moet je dat lekker zelf weten.' Bodo zegt iets in het Duits tegen zijn walkietalkie. Om ons heen beginnen koor meisjes te vragen of ze vanavond nog wel naar huis gaan. Hun ouders antwoorden dat ze dat niet weten. De mannen in voetbalshirts bespreken hoeveel bier ze kunnen wegzetten tussen nu en het moment dat we gaan vliegen, en speculeren over de vraag of Fly4You de drank zal vergoeden.

Een bezorgde grijze dame van eind vijftig of begin zestig zegt tegen haar man dat ze nog maar tien euro heeft. 'Wat? Hoezo?' vraagt hij ongeduldig. 'Dat is niet genoeg.'

'Nou ja, ik dacht dat we niet meer nodig hadden.' Ze loopt zenuwachtig om hem heen en erkent haar verantwoordelijkheid, hopend op genade.

'Hoezo had je dat gedacht?' vraagt hij op boze toon. 'En wat had je dan gedacht in geval van nood te doen?'

Ik heb al mijn bemiddelingskruid verschoten, anders had ik hem gevraagd of hij weleens van een geldautomaat heeft gehoord, en wat hij van plan was te doen als zijn vrouw spontaan in de brand zou vliegen en ook al het geld in haar handtas in vlammen opging? *Had je aan dat noodgeval wel gedacht, bullebak? Is je vrouw soms eigenlijk vijftendertig en ziet ze er alleen maar uit als zestig omdat ze haar beste jaren heeft verpest door bij jou te blijven?*

Geen plek ter wereld waar je zo snel je geloof in de mensheid verliest als een vliegveld. Ik loop weg bij alle mensen, langs een rij onbemande boardinggates, zomaar ergens heen. Ik heb schoon genoeg van de aanblik van al mijn reisgenoten, zelfs van degenen van wie ik het gezicht nog niet heb gezien. Ja, zelfs van die lieve koor meisjes. Ik

kijk er niet naar uit om hen straks weer te zien – in die hulpeloze, hoopvolle troep die we straks gaan vormen, buiten bij de vertrekhal, waar we urenlang in de regen en de wind moeten staan. Of aan de andere kant van het gangpad in de bus. Of half slapend in diverse bars rondom het vliegveld van Keulen.

Maar ach, waar hebben we het eigenlijk over? Over een vliegtuig met vertraging, niet over een sterfgeval. Ik vlieg heel vaak. Dit komt veel voor. Ik heb de woorden: ‘Tot onze spijt...’ al zo vaak gehoord als ik de grijs gespikkelde linoleumvloer op Combingham Airport heb gezien, met de blauw gespikkelde rand langs de muren voor het contrast. Ik heb onder informatieborden gestaan en even vaak gezien hoe bescheiden vertragingen doorwoerden tot annuleringen als ik de kleine parallelle lijntjes heb gezien die de vierkantjes vormen die op hun beurt weer het patroon zijn op miljoenen zilverkleurige vliegtuigtrappen. Ik heb weleens gedroomd dat de muren en het plafond in mijn slaapkamer bedekt waren met aluminium profielplaten.

Het ergste van een vertraging is dat ik dan Sean moet bellen en hem moet vertellen dat ik alweer niet terug ben op het beloofde tijdstip. Ik vind dat zo afschuwelijk om te doen. Hoewel... in dit geval is het misschien niet zo erg. Misschien kan ik ervoor zorgen dat het dit keer minder erg is.

Ik glimlach bij mezelf terwijl het idee in mijn hoofd vorm krijgt. Dan graai ik in mijn handtas – zonder te kijken, onder het lopen – en omvat een rechthoekig, in plastic verpakt doosje: de zwangerschapstest die ik al tien dagen met me meesleep omdat ik er nooit een geschikt moment voor kon vinden.

Mijn neiging om dingen voor me uit te schuiven baart me vaak zorgen, want ik wil het probleem kennelijk niet bij de hoorns vatten. In mijn werk schuif ik nooit iets voor me uit, nooit gedaan ook, maar als het om iets persoonlijks en iets belangrijks gaat doe ik er alles aan om het tot in de eeuwigheid uit te stellen. Dat kon weleens de reden zijn waarom ik op luchthavens nooit hoeft te huilen als mijn vluchten niet op tijd vertrekken; uitstel ligt in mijn aard.

Een deel van mij is nog altijd niet klaar om de test te doen, hoewel met de dag het hele circus van plassen op een plastic staafe zinlozer lijkt. Ik ben overduidelijk zwanger. Boven op mijn hoofd zit een vreemd gevoelig stukje huid dat daar eerst nooit zat en ik ben nog nooit van mijn leven zo moe geweest.

Ik werp een blik op mijn horloge en vraag me af of ik hier wel tijd voor heb, om vervolgens mijn hoofd te schudden om mijn eigen naïviteit. Die Amerikaanse vrouw had gelijk. Er zijn helemaal geen bussen op weg om ons te redden. Joost mag weten wanneer die ooit komen. Bodo had geen flauw benul van wat er aan de hand was; doordat hij Duits is, leidde hij ons allemaal om de tuin toen hij deed alsof hij de zaak volledig onder controle had. Ik heb dus nog minstens een kwartier om de test te doen en Sean te bellen terwijl de rest de koffers haalt. Gelukkig is Sean snel afgeleid; het is net een klein kind. Als ik hem zeg dat ik vanavond niet thuiskom, gaat hij eerst klagen. Maar als ik dan vertel dat de zwangerschapstest positief was, is hij zo blij dat het hem niet meer kan schelen wanneer ik weer terug ben.

Ik stop bij het eerste het beste damestoilet en dwing mezelf naar binnen te gaan terwijl ik mezelf in stilte geruststel: *Dit is niet eng. Je weet al wat de uitslag is. Daar verandert een klein blauw kruisje verder niets aan.*

Ik pak het doosje uit, haal de test tevoorschijn en laat het boekje met instructies in mijn tas vallen. Ik heb dit al vaker gedaan – een keertje, vorig jaar, toen ik wist dat ik niet zwanger was en ik de test alleen deed omdat Sean geen genoeg zou nemen met mijn buikgevoel.

Het is geen kruisje, het is een plustekentje. Laten we het nu geen kruisje noemen, dat is zo slecht voor het moreel.

Het duurt niet lang voor er iets zichtbaar wordt. Het blauw licht meteen al op. O god. Ik trek dit niet. Ik wil maar een beetje een baby. Eigenlijk heb ik geen idee of ik het wel wil. Nog meer blauw: twee lijntjes die zich horizontaal verspreiden. Nog geen plusteken, maar dat is nog maar een kwestie van tijd.

Sean is hier heel gelukkig mee. Dat moet ik voor ogen houden. Ik ben zo iemand die overal over twijfelt en die nooit ongecompliceerd gelukkig kan zijn. Seans reactie is betrouwbaarder dan de mijne en ik weet dat hij dolblij zal zijn. Een kind krijgen is prima. Als ik niet zwanger zou willen worden, had ik het afgelopen jaar in het geheim wel Mercilon genomen, maar dat heb ik niet gedaan.

Wat?

Er verschijnt geen blauw kruis in het grotere vakje van het staafje. En er wordt ook niets blauwer. Het is al meer dan vijf minuten geleden dat ik de test heb gedaan. Ik ben geen deskundige, maar ik heb het sterke vermoeden dat dit al het blauw is wat ik verder nog te zien krijg.

Ik ben niet zwanger. Hoe kan dat nou?

Er flitst een beeld door mijn hoofd: een piepklein menselijk figuurtje, goudkleurig en zonder gelaatstrekken, dat triomfantelijk zijn vuist heft. Het is weg voor ik het beeld nader kan onderzoeken.

Nu heb ik dus *echt* helemaal geen zin om Sean te spreken. Ik heb twee teleurstellende mededelingen voor hem in plaats van één. Bij het vooruitzicht van het telefoontje raak ik in paniek. Als ik nog wil bellen, moet ik het nu meteen doen. Het lijkt me vrij oneerlijk dat ik dit probleem niet op kan lossen door te doen alsof ik niemand ken die Sean Hamer heet en in een nieuw leven te verdwijnen. Dat zou zoveel makkelijker zijn.

Ik verlaat het damestoilet en loop terug naar de vertrekhal terwijl ik mijn BlackBerry uit mijn jaszak trek. Sean neemt op na één keer overgaan. ‘Hé, schatje,’ zegt hij. ‘Hoe laat ben je thuis?’ Als ik weg ben, zit hij ’s avonds op de bank voor de tv, met zijn telefoon naast zich zodat hij geen enkel belletje of sms’je van mij mist. Ik weet niet of dit normaal gedrag is voor een liefhebbende partner. Ik zou het ontrouw van mezelf vinden als ik dat aan een van mijn vriendinnen zou vragen, alsof ik hun daarmee carte blanche geef om Sean belachelijk te maken.

‘Sean, ik ben niet zwanger.’

Stilte. Dan: ‘Maar je zei van wel. Je zei dat je niet eens een test hoefde te doen – dat je het zeker wist.’

‘Je weet wat dat betekent, hè?’

‘Wat dan?’ Hij klinkt hoopvol.

‘Dat ik een arrogante gek ben op wie je niet kunt vertrouwen. Ik dacht echt dat ik in verwachting was, echt waar, maar... ik had het dus mis. Er zal wel een andere reden zijn waarom ik me zo hormonaal voel.’

‘Eén zo’n test zegt toch niet alles,’ zegt Sean. ‘Check het nog eens. Koop er nog eentje. Kan dat op de luchthaven?’

‘Is niet nodig.’ *Natuurlijk kun je zwangerschapstests kopen op de luchthaven.* Ik hou mezelf voor dat Sean dat niet weet omdat hij een man is, en niet omdat hij geen enkele ambitie heeft om onze zitkamer uit te komen waar hij elke avond op de bank naar sport kijkt op televisie.

‘Waarom ben je dan zo veel te laat, als je niet zwanger bent?’ vraagt hij.

Ik zou het graag op het weer schuiven bij de luchthaven Düsseldorf, maar ik weet dat hij daar niet op doelt. ‘Geen idee,’ zucht ik. ‘Nu we het toch over te laat hebben, mijn vlucht is ook te laat. Het vliegtuig vliegt nu naar Keulen – we moeten zo de bus in. Althans, dat zeggen ze. Hopelijk kom ik ergens morgen thuis. Of misschien vannacht heel laat, als we mazzel hebben.’

‘Aha,’ zegt Sean afgemeten. ‘Dus daar gaat mijn avond, voor de zoveelste keer.’

Sussen. Niet met hem in discussie gaan. ‘Je bedoelt, daar gaat mijn avond, voor de zoveelste keer. Ik ben degene die vannacht waarschijnlijk staand in het hokje van de paspoortcontrole op luchthaven Keulen moet slapen.’ Ik haat mezelf als ik een zin begin met: ‘Ik ben degene die...’, maar ik heb sterk de neiging om Sean erop te wijzen dat hij niet degene is die gevangenzit in een groot gebouw vol elektronische bliepgeluiden en de galmende stemmen van wildvreemde mensen terwijl hij op het punt staat te worden verscheept naar weer een ander grauw, door wit neonlicht verlicht gebouw. Sean is niet degene die worstelt met het gevoel dat hij langzaam op moleculair niveau ontrafeld wordt, dat zijn hele wezen in pixels uiteenspat en

dat alles pas weer een mens wordt op het moment dat hij zijn eigen huis binnen loopt. Als hij zich ooit in zo'n situatie zou bevinden en als ik dan tegelijkertijd thuis op de bank naar mijn lievelingsprogramma zat te kijken, met een biertje in de hand, zou ik wat meer medeleven betonen. Althans, dat mag ik hopen.

En los van de zwangerschapstest ben ik nog steeds een arrogante gek die denkt dat ze altijd gelijk heeft. Ik heb geprobeerd me nederiger op te stellen maar dat is, eerlijk gezegd, gemakkelijker als je met iemand anders in discussie bent dan Sean.

'Hopelijk kom je morgen terug?' zegt hij. In de paar seconden dat hij stil bleef heeft hij naar bier smakende olie op het vuur van zijn verontwaardiging gegooid. 'Hoezo, wordt het anders overmorgen?'

'Het is misschien nieuws voor je, Sean, maar ik heb vrij weinig in de melk te brokkelen op de luchthaven van Keulen. Ze hoeven niet al hun vluchtschema's door mij te laten goedkeuren. Ik ben een machteloze passagier, net als hier op de luchthaven van Düsseldorf. Ik heb geen idee wanneer ik weer thuis ben.'

'Geweldig,' bitst hij. 'Misschien wil je zo goed zijn mij even te bellen zodra je wel iets weet?'

Ik weersta de drang om mijn BlackBerry tegen de muur fijn te drukken tot er niets anders van over is dan een fijn zwart poeder. 'Ik vermoed dat ze me van het kastje naar de muur zullen sturen,' zeg ik geduldig. 'Zolang ze ons maar van zich af kunnen houden terwijl zij wanhopig een plannetje smeden om ons weer thuis te krijgen en wij voor de gesloten taxfreeshop staan en rammelen aan het metalen hek en smecken of we naar binnen mogen omdat we anders doodgaan van verveling.' Ik heb de hoop nog niet opgegeven dat het Sean opvalt dat ik het vanavond niet echt gezellig heb. 'Dus je wilt niet dat ik je met elke update bel. Waarom kijk je niet op Flight Tracker?'

'Dus jij vindt het te veel moeite om mij op de hoogte te houden, maar je verwacht wel dat ik mijn laptop pak om –'

'Nee, dat *verwacht* ik niet. Ga er nu maar gewoon van uit dat ik snel weer terug ben, maar dat we allebei niet precies weten wanneer, en deal ermee als een volwassen vent.'

Sean mompelt iets onverstaanbaars.

‘Wat zei je?’ vraag ik, want ik heb geen zin om zijn belachelijke uitspraak onweersproken te laten gaan.

‘Ik vroeg: met welke maatschappij vlieg je? Met wie ga je mee?’

Ik sta stokstijf stil.

Het is een schok om te horen hoe achteloos die woorden worden uitgesproken. Ze doen me denken aan andere woorden. Woorden die altijd in mijn hoofd zitten, zelfs al spreekt niemand ze ooit hardop uit.

ik draag je hart met me mee, ik draag het mee in mijn hart...

Ik schraap mijn keel. ‘Sorry, wat zei je nou?’

‘Godsamme, Gaby. Welke maatschappij?’

Ineens komt er een beeld van Tim bij me op: hij staat boven aan een ladder in het Proscenium en kijkt me vanaf die hoogte aan, met een boek in zijn rechterhand, terwijl hij zich met zijn linkerhand vastklampt aan de ladder. Hij heeft me net een gedicht voorgelezen. Niet *ik draag je hart met me mee*, een ander gedicht. Van een dichter die op jonge leeftijd en op tragische wijze gestorven was, maar wiens naam me niet te binnen schiet, over...

Mijn huid begint te tintelen vanwege het bizarre toeval. Het gedicht ging over een vertraagde trein. Ik kan me alleen nog de laatste twee regels herinneren. ‘Onze tijd, in andermans handen, en te kort voor woorden.’ Tim vond het een goed gedicht. ‘Zie je?’ zei hij. ‘Als een dichter iets belangrijks te zeggen heeft, gebruikt hij daarvoor de simpelste woorden. ‘Hij of zij,’ zei ik opstandig. ‘Hij of zij,’ stemde Tim in. ‘Als een accountant iets belangrijks te zeggen heeft, zegt hij dat ook in de simpelste bewoordingen. Net als een dichter.’ Wie anders dan Tim zou zo snel op die reactie zijn gekomen.

Tim Breary is de drager. Maar dat kan Sean onmogelijk bedoelen.

‘Wil je weten met welke maatschappij ik vlieg? Met Fly4You.’ Deel je me dat nog mee? *Waarom zou hij dat zo hebben gevraagd?* Hij kan het met geen mogelijkheid weten. En als hij het zou weten, zou hij het me meteen voor de voeten werpen. Toch?

Doe niet zo paranoïde.

‘Vluchtnummer?’ vraagt Sean.

‘1221.’

‘Oké. Dus... dan zie ik je wel een keer verschijnen.’

‘Hm-hm,’ zeg ik luchtig en ik druk het gesprek weg. *Dat hebben we ook weer gehad.*

Ik heb me weleens afgevraagd of de loopbanden op luchthavens soms bedoeld zijn om ons te doen geloven dat de rest van de vloer niet achteruitloopt. Ik ben nog steeds niet waar ik moet zijn en het voelt alsof ik al jaren onderweg ben langs de talloze bordjes die me naar de vertrekhal leiden. Nog even en de aanblik van dat woord volstaat niet meer om de moed erin te kunnen houden. Straks sla ik nog aan het kakelen als een gestoorde heks en begin ik zomaar als een krab zijwaarts te lopen, in tegengestelde richting.

Ik sla een hoek om en loop tegen een arm aan waar *FATHER* op getatoeëerd staat. De roodogige eigenaar van die arm is gestopt met huilen. Ze graait in een doos sigaretten zo groot als een bescheiden koffer.

‘Sorry,’ stamel ik.

Ze doet een stap naar achteren alsof ze bang is dat ik haar wil slaan, propt het half uitgepakte pakje Lambert & Butlers terug in haar schoudertas en begint in de richting van de borden te lopen die de weg wijzen naar weer andere borden. De geruststellende sensatie van een sigaret tussen haar vingers is kennelijk van een lagere prioriteit dan zorgen dat ze bij mij uit de buurt komt.

Kan het zijn dat mijn zelfingenomen reprimande haar angst aan-gejaagd heeft? Ik besluit om de proef op de som te nemen door sneller te gaan lopen. Al snel loop ik naast haar. Ze werpt even een blik op me, versnelt haar pas. Ze hijgt. Dit slaat nergens op. ‘Loop je nou bij me weg?’ vraag ik, in de hoop dat ik daardoor het ongelofelijke kan geloven. ‘Denk je soms dat ik je iets wil aandoen?’

Ze blijft staan en trekt haar schouders op: zet zich schrap voor de aanval. Ze kijkt me niet aan en zegt geen woord.

Ik help haar een handje. ‘Relax. Ik ben relatief mak. Ik viel alleen tegen je uit zodat je Bodo met rust zou laten.’

Haar lippen bewegen. Het zou kunnen dat er iets vanaf rolt dat voor mij bestemd is. Zo zou iemand van een buitenaardse soort eruitzien als hij met een mens probeerde te communiceren. Ik hel wat voorover om haar te kunnen verstaan.

‘Ik moet vanavond naar huis. Het *moet*. Ik ben nog nooit in mijn eentje in het buitenland geweest. Ik wil gewoon naar huis.’ Ze kijkt naar me op, haar gezicht wit van angst en verwarring. ‘Ik geloof dat ik een paniekaanval heb,’ zegt ze.

Wat ben je toch stom, Gaby. Je bent zelf achter dit kind aan gegaan. Jij bent dit gesprek begonnen. Het enige wat zij wilde was jou uit de weg gaan – wat voor jullie allebei beter zou zijn geweest – en die kans heb je nu verknald.

‘Als je een paniekaanval had, kon je nu niet praten,’ zeg ik tegen haar. ‘Dan zou je hyperventileren.’

‘Dat doe ik ook! Luister dan naar mijn ademhaling!’ Ze grijpt mijn pols en omsluit hem met haar vingers en duim als een handboei voor ze me naar zich toe trekt. Ik probeer me los te schudden maar ze laat me niet gaan.

‘Je hijgt van het rennen,’ zeg ik terwijl ik probeer het hoofd koel te houden. Hoe haalt ze het in haar hoofd mij vast te pakken alsof ik een of ander ding ben? Daar pas ik voor. ‘Bovendien rook je veel. Als je je longcapaciteit wilt vergroten, moet je daar maar eens mee stoppen.’

Woede laait op in haar blik. ‘Jij hebt niks over mij te zeggen! Je weet helemaal niet hoeveel ik rook. Je weet helemaal niets van mij.’

Ze heeft mijn pols nog steeds stevig beet. Ik lach naar haar. Wat kan ik anders? Haar vingers een voor een loswrikken? Dat kan altijd nog, als het moet.

‘Zou je me alsjeblieft los willen laten? Lambert & Butler zeilen zo door de economische crisis, alleen al met de winst die ze maken op de sigaretten die jij in je handtas hebt zitten.’

Ze verfrommelt haar voorhoofd terwijl ze probeert uit te knobbelen wat ik precies bedoel.

‘Is dat te moeilijk voor je? Laat ik het zo zeggen: je hebt gele vingertoppen. Natuurlijk rook jij veel.’

Eindelijk laat ze me los. ‘Jij denkt dat je zoveel beter bent dan ik, hè?’ bijt ze me toe: zoiets zei ze ook al tegen de kale man met de krant. Ik vraag me af of ze iedereen die ze tegenkomt hiervan beschuldigt. Je kunt je moeilijk voorstellen dat iemand die haar voor het eerst ziet gekweld wordt door gevoelens van minderwaardigheid.

‘Eh... ja, waarschijnlijk wel,’ zeg ik in een poging haar vraag te beantwoorden. ‘Luister eens, ik wilde alleen maar helpen – op een vrij onaardige manier, waarschijnlijk – maar je hebt wel gelijk. Het kan me inderdaad geen moer schelen of jij doorgaat met ademen of niet. Het spijt me dat ik je heb beledigd met een grap die jij niet begrijpt omdat je daar te stom voor bent...’

‘Ja, want jij bent inderdaad zo veel beter dan ik! Weet je wat jij bent? Jij bent een bekakte trut! Ik heb je wel gezien, hoor, vanochtend – toen voelde je je ook al te goed om terug te lachen toen ik naar je glimlachte.’

Bekakte trut? Zeg, ik ben achtendertig, zo praat je niet tegen mij. Het kind is hooguit achttien. En waar heeft ze het trouwens over? ‘Vanochtend?’ breng ik nog net uit. Zat zij vanochtend vroeg op dezelfde vlucht uit Combingham?

‘Ja, hoor, tuurlijk ben jij beter dan ik,’ herhaalt ze verbitterd. ‘Tuurlijk! Ik durf te wedden dat jij nooit een onschuldige man voor moord de bak in zou laten draaien!’ Voor ik de kans krijg om haar woorden op me in te laten werken, barst ze in tranen uit en gooit ze haar lichaam tegen me aan. ‘Ik trek dit allemaal niet meer,’ snikt ze, zodat de voorkant van mijn blouse nat wordt. ‘Ik stort helemaal in.’

Voor mijn hersens alle redenen op een rijtje hebben gezet waarom ik dat niet zou moeten doen, heb ik mijn armen al om haar heen geslagen.

Verdomme, en nu?

Lees verder in *Ondraaglijk*.